

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: X, zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 939/4, Praha 9, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, č. j. 16 A 9/2019 - 34,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, č. j. 16 A 9/2019 - 34, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 2. 2019, č. j. KRPA-52517-18/ČJ-2019-000022-MIG, byl žalobce zajištěn podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“). Doba zajištění žalobce byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), v níž namítal především to, že je nezletilou osobou bez doprovodu. Měl být proto umístěn do specializovaného zařízení pro děti, nikoliv do zařízení pro zajištění cizinců Balková. Dále namítal, že pro zajištění nebyla naplněna podmínka vážného nebezpečí útěku.

[3] Městský soud věc projednal ve dnech 27. 2. 2019 a 28. 2. 2019. Při jednání dne 27. 2. 2019 provedl důkazní prostředky navrhované žalobcem a žalovaným, mimo jiné zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (dále též „BAMF“) k možnosti převzetí žalobce ze dne 13. 2. 2019 (dále též „zpráva BAMF“). Dne 28. 2. 2019 provedl výslech žalobce. Poté v záhlaví uvedeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil. Uvedl, že mezinárodní závazky vyžadují, aby bylo omezení osobní svobody v rámci kontroly migrace nezbytné a přiměřené. V případě nezletilých osob pak musí zajištění trvat co nejkratší dobu a probíhat ve vhodném ubytovacím zařízení určeném pro nezletilé osoby. V posuzované věci dle městského soudu nebylo v řízení před žalovaným bez důvodných pochybností prokázáno, že žalobce je osobou zletilou. Žalovaný vycházel z vlastního správního uvážení o fyzické vyspělosti žalobce a z lékařské zprávy hodnotící kostní věk žalobce. Ze stanoviska MUDr. K. předloženého žalobcem a z veřejně dostupných pramenů však plyne, že se zvyšujícím se věkem klesá přesnost určení kalendářního věku pomocí metody zjišťování kostního věku s odchylkou 2 až 3 roky dle použité metody. Pouze na základě lékařské zprávy tak nelze vyloučit pochybnosti o věku žalobce, zejména pokud udává věk blízký se zletilosti. V souladu se zásadou materiální pravdy nemohl žalovaný rezignovat na zjišťování věku cizince, byť tento nemusel být určen zcela přesně bez vyloučení jakýchkoliv pochybností. Cizinci však nelze klást k tíži nepředložení dokladu totožnosti. Pokud cizinec není schopen prokázat svůj věk a trvají důvodné pochybnosti o jeho zletilosti, je třeba jej pro účely zajištění považovat za nezletilého, resp. osobu, o jejímž věku panují pochybnosti a postupovat dle § 129 odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců. Tento postup by žalovanému umožnil zjistit věk žalobce ve lhůtě delší než 48 hodin, např. dotazem na BAMF, který u žalobce eviduje 3 různé roky narození (2000 - 2002), což by prokázalo nevěrohodnost žalobce a v kombinaci s lékařskou zprávou a jeho fyzickým vzhledem vedlo ke zjištění věku, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dle zprávy BAMF, kterou žalovaný předložil až v řízení před městským soudem, je žalobce považován z blíže neuvedených důvodů za zletilého. Tvrzení žalobce, že datum narození určila sama německá policie, nelze považovat za věrohodné. Není však natolik zásadní pro to, aby městský soud na základě zcela nového podkladu nahradil správní úvahu o věrohodnosti tvrzení žalobce o jeho věku. K tomu nevedou ani další okolnosti zjištěné výslechem žalobce. Fyzické rysy žalobce potvrzují, že jeho věk se pohybuje okolo 18 let, tj. jedná se o hraniční případ. Lékařská zpráva pochybnosti o věku žalobce pro svou nedostatečnost neodstranila. Tyto nebyly rozptýleny ani jeho výslechem a fyzickým vzezřením. Jestliže nebylo v době rozhodování žalovaného bez důvodných pochybností prokázáno, že žalobce je zletilý, nemohl jej žalovaný zajistit dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[5] Nesouhlasí s tím, že k datu vydání rozhodnutí o zajištění nebyla prokázána zletilost žalobce. Stěžovatel vycházel z lékařské zprávy dětského oddělení Nemocnice na Bulovce ze dne 4. 2. 2019. Z provedeného vyšetření vyplývá, že sekundární pohlavní znaky žalobce jsou plně vyvinuté a žalobce má plně prostavěny růstové šterbiny všech metakarpů, ulny i radia, z čehož lze usoudit, že se jedná o jedince staršího 18 let. Stěžovatel dále hodnotil fyziologické vlastnosti žalobce, který stavbou těla, vzrůstem a vousy odpovídal osobě starší 18 let. Stěžovatel rovněž posoudil výpověď žalobce ze dne 4. 2. 2019, ve které žalobce prokázal rozumovou a mentální vyspělost. Správnost úsudku žalovaného následně potvrdila zpráva BAMF, podle níž žalobce uváděl během svého pobytu na území smluvních států EU několik údajů o datu narození (X). To indikuje nedůvěru vůči tvrzení žalobce a v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017 - 28, bylo na něm, aby osvědčil, že není plnoletý. Stěžovatel

pokračování

nemůže hodnotit správnost lékařské zprávy. Její závěry nelze rozporovat ani stanoviskem MUDr. K., které bylo předloženo v průběhu soudního řízení. Ze stanoviska toliko vyplývá, že se kalendářní a kostní věk může lišit až o 2 roky. Automatické zohlednění dvouleté odchylky kostního a kalendářního věku by však mohlo vést k absurdním závěrům. Růst kostních štěrbin se plně uzavírá v 19 letech. Reálně by tak o status nezletilého mohla usilovat osoba ve věku 35 let.

[6] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Přestože stěžovatel výslovně uvedl, že kasační stížnost podává mj. z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., věcně jeho námitky proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku nesměřují. Nepřezkoumatelnost nicméně představuje vadu rozsudku, ke které Nejvyšší správní soud musí přihlédnout z úřední povinnosti.

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy ČR), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). Např. v právní větě k nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, Ústavní soud shrnul, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.*“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dále uvedl, že je třeba „*aby z rozhodnutí soudu bylo především zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, jakým způsobem se vypořádal s právní argumentací stěžovatele a na základě jakého logického postupu soud subsumoval zjištěný skutkový stav pod příslušné právní normy.*“

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku městského soudu jednoznačně vyplývají důvody, které městský soud vedly ke zrušení rozhodnutí žalovaného. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, atd.).

[12] Předmětem sporu je posouzení, zda stěžovatel postupoval správně, když žalobce zajistil dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání podle nařízení Dublin III, tj. zajistil jej jako zletilého. Městský soud dospěl k závěru, že stěžovatel neměl dostatek podkladů

pro to, aby učinil závěr o zletilosti žalobce bez důvodných pochybností, a tyto pochybnosti nebyly odstraněny ani během soudního přezkumu rozhodnutí stěžovatele.

[13] Před samotným posouzením věci je vhodné zdůraznit, že otázka určování věku ve vztahu k posouzení zletilosti cizinců je velmi významná s ohledem na možný zásah do základních práv cizince, jak konstatoval městský soud. Stejně tak je významné, že se statutem nezletilé osoby bez doprovodu jsou spojena práva (viz např. čl. 6 a 8 nařízení Dublin III, § 119 odst. 9, § 119a odst. 3, § 124 odst. 5, 6, či § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců), která mohou být motivací ke zneužití azylového systému a získání výhody postavení nezletilé osoby. Existuje zde tedy zřejmý zájem na určení věku cizinců, respektive na určení, zda se jedná o osobu zletilou či nikoli.

[14] Konkrétní postup určování věku osob není v zákoně o pobytu cizinců stanoven. Rovněž judikatura, jak na národní tak evropské úrovni neposkytuje jednoznačnou odpověď na otázku, jakým přesným způsobem by měl být určován věk v případech, kdy dotčená osoba nedisponuje žádným dokladem totožnosti a její tvrzení s ohledem na mentální vyspělost a fyzické vzezření vedou k důvodným pochybnostem. Určité shrnutí uvedené problematiky lze nalézt v dokumentu Rady Evropy „AGE ASSESSMENT: Council of Europe member states‘ policies, procedures and practices, respectful of children’s rights in the context of migration“. Uvedený dokument preferuje zjišťování věku na základě pohovoru s dotčeným cizincem vedeného kvalifikovaným profesionálem (dětským psychologem či lékařem), shromáždění a posouzení relevantních dokumentů, či získání a ověřování informací ze země původu cizince. Připouští nicméně rovněž určení věku prostřednictvím lékařského vyšetření. Shrnuje, že v jednotlivých státech napříč Evropou je pro určení věku využíváno lékařské vyšetření zahrnující stanovení kostního věku pomocí rentgenu ruky (zápěstí), dentální analýzy či rentgenu dutiny ústní, nebo lékařské vyšetření zahrnující posouzení fyzické vyspělosti (mj. na základě vývoje pohlavních orgánů).

[15] Český právní řád upravuje možnost využití lékařského vyšetření za účelem určení věku cizince v případě zjišťování věku žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Jedná se o § 89 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že „[j]e-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu a jsou-li důvodné pochybnosti o jí udávaném věku, provede se za účelem zjištění jejího věku lékařské vyšetření. Odmítne-li nezletilá osoba bez doprovodu provedení lékařského vyšetření, bude na ni ministerstvo poblížet jako na zletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Pokud lékařské vyšetření za účelem zjištění věku podle věty první není průkazné, ministerstvo poblíží na žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako na nezletilou osobu bez doprovodu.“ Citovaná úprava vychází z čl. 17 odst. 5 Směrnice rady Evropské unie č. 2005/85/ES, o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, dle kterého členské státy mohou v rámci posuzování žádosti o azyl použít k určení věku nezletilých osob bez doprovodu lékařské vyšetření. Konkrétní metody, které je nutné při lékařské prohlídce použít, stanoveny nejsou. Jak právní řád České republiky, tak právní předpisy Evropské unie tedy za určitých okolností předpokládají provedení lékařské prohlídky za účelem určení věku cizinců, byť tuto upravují toliko pro případy zjišťování věku žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nikoliv pro účely řízení o zajištění cizinců.

[16] Judikatura Nejvyššího správního soudu pak připouští výsledek lékařského vyšetření jako důkazní prostředek při určení věku cizince rovněž v řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců, a to i přímo v řízení o zajištění cizince. V rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017 - 28, připustil Nejvyšší správní soud implicitně jako důkazní prostředek při určení věku cizince výsledek lékařského vyšetření kostního věku.

[17] Z výše uvedeného vyplývá, že pro určení věku cizince existuje řada různých postupů, jejichž výsledky mohou mít přirozeně ve vztahu ke zjištění skutečného věku cizince různou míru

pokračování

přukaznosti. Jak v této souvislosti správně konstatoval městský soud, je přitom povinností správního orgánu zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (zásada materiální pravdy). Za situace, kdy existují důvodné pochybnosti o věku, který cizinec sám uvádí a zároveň žádným způsobem není schopen doložit, je tedy povinností správního orgánu zjistit skutkový stav ohledně cizincova věku dostatečně. Zároveň je však nezbytné posuzovat věrohodnost tvrzení cizince týkající se jeho věku. Za dostatečně zjištěného skutkového stavu je totiž ve smyslu rozsudku č. j. 2 Azs 38/2017 - 28 již na cizinci, aby relevantním způsobem doložil svá tvrzení, která jsou se skutkovými zjištěními v rozporu.

[18] V nyní posuzované věci bylo třeba postupovat ve smyslu uvedeného, neboť nastaly pochybnosti o skutečném věku žalobce. Stěžovatel nejprve posuzoval žalobce s ohledem na jím uvedené datum narození (X) jako nezletilého. O tom svědčí obsah úředního záznamu ze dne 4. 2. 2019, č. j. KRPA-52517-4/ČJ-2019-000022, podle něhož žalovaný informoval o zajištění žalobce příslušné pracoviště orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Po rozhovoru se žalobcem, jehož obsah zachycuje protokol o podání vysvětlení ze dne 4. 2. 2019, č. j. KRPA-52517-13/ČJ-2019-000022, však nabyt stěžovatel s ohledem na mentální a fyzickou vyspělost žalobce, jeho vzrůst, růst vousů a tělesnou konstituci pochybnosti, zda je skutečně osobou nezletilou. S ohledem na tyto pochybnosti stěžovatel požádal o vyšetření žalobce ve zdravotnickém zařízení. Ambulantní zpráva o vyšetření sepsaná MUDr. R. G. z oddělení pediatrické akutní ambulance ze dne 4. 2. 2019 (dále též „lékařská zpráva“) uvádí: „*L zápěstí s rukou - kostní věk. Vzhledem k plně prostatickým růstovým štěrbinám všech metakarpů, ulny i radia se dle kostního věku jedná o jedince staršího 18 let.*“ Dále uvádí, že sekundární pohlavní znaky jsou plně vyvinuté. Závěrem konstatuje, že „*[d]le výsledků vyšetření se zřejmě jedná o dospělé osobu.*“ Poté stěžovatel rozhodl o zajištění žalobce jako osoby zletilé. V rozhodnutí poukázal na zjevnou mentální i fyzickou vyspělost žalobce a na závěry lékařské zprávy ze dne 4. 2. 2019.

[19] Potud je třeba souhlasit s městským soudem, že stěžovatelem uváděné skutečnosti nejsou k danému okamžiku ani ve svém souhrnu dostatečné k tomu, aby odpovídajícím způsobem dosvědčily, že žalobce byl zletilý. Předně je třeba zdůraznit, že stěžovatel nedisponuje takovou odbornou kvalifikací, aby na základě výpovědi cizince při podání vysvětlení mohl činit kvalifikované poznatky o jeho rozumové a mentální vyspělosti s takovou přesností, aby bylo možno pouze o tyto poznatky samy o sobě opřít závěr o zletilosti daného cizince. Nejvyšší správní soud tímto nezpochybňuje, že stěžovatel s ohledem na své zkušenosti může takovéto posouzení učinit, avšak výsledek tohoto posouzení může toliko založit důvodné pochybnosti o věku cizince, které budou důvodem pro jeho další ověřování. Stejně je tomu i v případě úvah stěžovatele o fyzickém vzhledu žalobce. Tyto poznatky stěžovatele tedy v posuzovaném případě pouze založily legitimní důvod pro další zkoumání věku žalobce, např. za pomoci lékařského vyšetření. Právě lékařské vyšetření mohlo potvrdit úsudek stěžovatele o věku žalobce do té míry, že by důvodné pochybnosti o nezletilosti žalobce vyvrátilo, avšak pouze tehdy, pokud by jeho závěry byly jednoznačné. Tak tomu ovšem nebylo. Jak bylo uvedeno výše, lékařská zpráva pouze stanovila, že v případě žalobce se **dle kostního věku** jedná o jedince staršího 18 let. Nejedná se tedy o vyjádření ke skutečnému (kalendářnímu) věku žalobce. Závěr týkající se zletilosti žalobce pak sama lékařská zpráva relativizuje, když uvádí, že se **zřejmě** jedná o dospělé osobu. V době vydání napadeného rozhodnutí proto stále byly dány důvodné pochybnosti o zletilosti žalobce, neboť ani lékařská zpráva nebyla s to tyto pochybnosti odstranit. Za takto zjištěného skutkového stavu tedy skutečně bylo na stěžovateli, aby provedl další dokazování, a to např. získáním relevantních informací ze země původu, potažmo ze země, ze které žalobce do České republiky přicestoval (Německo). Je přitom nezbytné, aby v době vydání rozhodnutí o zajištění stěžovatel relevantními informacemi již disponoval. Před vydáním rozhodnutí o zajištění žalobce se ovšem stěžovateli prokazatelně podařilo zjistit k jeho totožnosti prostřednictvím databází, které má k dispozici, pouze to, že žalobce žádal o udělení mezinárodní

ochrany v Německu v roce 2017 (bez dalších identifikačních údajů). Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že nezpochybnuje fakt, že za účelem určení věku stěžovatel využívá mj. i lékařských vyšetření (zacílených např. právě i na rentgen zápěstí). Stejně tak Nejvyšší správní soud není názoru, že takové lékařské vyšetření nebude nikdy způsobilé dostatečným způsobem doložit věk zajišťované osoby. V souzené (skutkově do jisté míry atypické) věci nicméně lékařská zpráva nebyla z důvodů výše uvedených s to sama o sobě adekvátně osvědčit, zda žalobce je, či není zletilý.

[20] Z dokazování před městským soudem však vyplynulo, že stěžovatel po vydání rozhodnutí o zajištění žalobce obdržel zprávu BAMF, která uvádí další podstatné skutečnosti z hlediska posouzení věku žalobce. Mimo jiné je v ní uvedeno, že žalobce je v Německu evidován pod třemi různými identitami, které se liší právě a pouze ročníkem jeho narození (2000 - 2002). Zpráva BAMF přitom představuje právě onen podstatný další krok, který měl stěžovatel učinit za účelem dalšího ověřování věku žalobce. S ohledem na tuto skutečnost pak nelze souhlasit s názorem městského soudu, že nebyly dány podmínky, aby v soudním řízení o přezkumu zajištění žalobce provedl namísto žalovaného novou úvahu o věrohodnosti žalobce na základě zcela nových podkladů právě městský soud.

[21] Pro posouzení věci je totiž podstatné, zda žalobce v době vydání rozhodnutí byl či nebyl zletilý. Jak přitom vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013 - 28, ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. nebrání tomu, aby soud při svém rozhodování vycházel z dokumentů, které vznikly až po vydání žalobou napadeného správního rozhodnutí, pokud popisují stav, jež ke dni rozhodování správního orgánu objektivně existoval. Jakkoliv byla zpráva BAMF vydána až po zajištění žalobce, zachycuje skutečnosti, které nastaly před tímto datem, neboť obsahuje údaje k totožnosti žalobce, které on sám před svým příchodem do České republiky uváděl německým orgánům (i Nejvyšší správní soud shledává účelovým tvrzení žalobce, že datum jeho narození určili sami němečtí policisté s ohledem na jazykovou bariéru). Městský soud ostatně zprávu BAMF jako důkaz provedl a přestože to sám popírá, provedl na základě této zprávy rovněž úvahu o důvěryhodnosti tvrzení žalobce. Konstatoval, že „[r]ůzně uváděná data narození cizince by byly skutečností, jež by prokázaly jeho nevěrohodnost, tudíž ve spojení s lékařskou zprávou by byl zjištěn stav – věk žalobce – o němž nejsou důvodné pochybnosti.“ Rovněž uvedl, že „z obsahu sdělení BAMF je patrné, že migrační úřady žalobce považují za zletilébo.“ Předmětné závěry však korigoval konstatováním, že není zřejmé, proč BAMF považuje žalobce za zletilého, když zpráva obsahuje tři různá data narození. Z toho důvodu zpráva BAMF dle městského soudu dostatečně nevyvrací věrohodnost žalobce ve vztahu k jeho tvrzení o nezletilosti. Tento závěr však nemá oporu v provedeném dokazování.

[22] Dle zprávy BAMF žalobce vystupuje pod třemi identitami lišícími se roky narození (data narození X). Ze zprávy BAMF je přitom zřejmé, že žalobce je evidován s datem narození X, které je považováno za rozhodné, a zbylá data narození jsou uvedena u alternativních informací vedených jako „alias“ tedy ve smyslu „známý též jako“ či pod „falešnými údaji“ nebo „pseudonymem“. Zpráva BAMF tak nevzbuzuje žádné pochybnosti v tom, jaké datum je možné považovat za rozhodné (X). Naopak doplňuje důkazy shromážděné v rámci správního řízení a rozhodným způsobem činí tvrzení žalobce týkající se jeho skutečného věku nevěrohodným.

[23] Po provedení důkazu zprávou BAMF pak situace žalobce do značné míry odpovídá té, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval ve výše zmíněném rozsudku č. j. 2 Azs 38/2017 - 28. V něm se jednalo o případ cizince, který sám uváděl nejdříve datum narození svědčící o jeho zletilosti, a až následně své tvrzení změnil, čímž údaj o své zletilosti zpochybnil. V předmětném případě pak výsledky lékařského vyšetření uváděly, že skelet odpovídá věku cca 18 let. Z lékařské zprávy tedy vyplývalo, že se jedná pouze o přibližné určení věku (zkratka „cca“). I za této situace

pokračování

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že zletilost cizince byla dostatečně prokázána. Byla-li totiž Policie České republiky na základě jí dostupných informací (tvrzení o dřívějším datu narození sděleném samotným cizincem) důvodně přesvědčena o tom, že cizinec byl v době zajištění starší 18 let, a lékařské vyšetření tento údaj nevyvrátilo, nebyla povinna dále detailněji přezkoumávat datum jeho narození. Zároveň Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[o]becně vzato je na samotných lidech pohybujících se věkově kolem rozhodné hranice 18 let, aby, chtějí-li požít výhod spojených s věkem nacházejícím se pod touto hranicí, byli schopni dostatečně přesvědčivě osvědčit, že vskutku takového, a nikoli vyššího věku jsou. Ve věku kolem 18 let totiž již ať na zcela nečetné výjimky mají rozumové schopnosti a osobnostní vyžrálost rozvinuty v takové míře, že mohou a mají vědět, kdy se narodili.“ Tyto závěry přejal rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Azs 81/2017 - 28, a ani nyní rozhodující senát neshledal důvod se od nich odchýlit.

[24] I v nyní posuzovaném případě tvrzení žalobce o jeho věku neodpovídá dalším skutkovým zjištěním, neboť je v rozporu se závěrem lékařského vyšetření a především zprávy BAMF. S ohledem na rozsudek č. j. 2 Azs 38/2017 - 28 pak nelze než dospět k závěru, že zletilost žalobce byla v soudním řízení dostatečně prokázána, přičemž tvrzení žalobce týkající se jeho věku nelze vzhledem k provedeným důkazům považovat za věrohodné. V nastalé situaci (po provedení zprávy BAMF jako důkazu městským soudem) je proto na žalobci, aby přesvědčivě osvědčil, že je nezletilý. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že se v případě žalobce může jednat o hraniční případ, nicméně jak vyplývá z výše citované pasáže, právě na případy osob pohybujících se kolem rozhodné věkové hranice 18 let rozsudek č. j. 2 Azs 38/2017 - 28 dopadá.

[25] Nad rámec výše uvedeného je nicméně vhodné zdůraznit, že v posuzovaném případě sice stěžovatel učinil správné závěry ve vztahu k nevěrohodnosti tvrzení žalobce o jeho zletilosti, což potvrzuje právě i zpráva BAMF, nicméně tyto závěry nebyly založeny na dostatečném množství relevantních informací. Obecně lze pak konstatovat, že v obdobné situaci je na místě zvolit postup podle § 129 odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců, a vyčkat dostatečného ověření věku cizince

[26] Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem závěr městského soudu, že nebyly odstraněny pochybnosti o dosažení věku 18 let žalobce ani během soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, neobstojí. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, ve kterém je vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Na městském soudu tedy bude znovu posoudit důvodnost podané žaloby, přičemž bude vycházet ze shora uvedených právních názorů Nejvyššího správního soudu. V následujícím řízení tedy bude muset učinit závěry o věrohodnosti žalobce i s ohledem na nově zjištěné skutečnosti, především zprávu BAMF, přičemž při hodnocení obsahu této zprávy je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. Městský soud tedy bude vycházet z toho, že tvrzení žalobce o jeho věku se stala na základě provedení dokazování nevěrohodnými a v souladu s rozsudkem č. j. 2 Azs 38/2017 - 28 poskytne žalobci prostor pro doložení jeho tvrzení o nezletilosti. Nepředloží-li žalobce žádné další důkazy, či neshledá-li městský soud tyto důkazy dostačujícími pro revizi závěru o nevěrohodnosti tvrzení žalobce, posoudí žalobní námitku týkající se nezletilosti žalobce jako nedůvodnou a následně přezkoumá důvodnost zbývajících žalobních námitek.

[27] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu